

Undersøgelser over Landbrugets Driftsforhold.

Regnskabsresultater fra danske Landbrug i Aaret 1937—38, samlet og bearbejdet af Det landøkonomiske Driftsbureau.

Anmeldt af Forstander *Karsten Iversen*.

Beretningen omfatter 821 Regnskaber, der fordeler sig med 512 paa Jylland og 309 paa Øerne. Antallet af Husmandsregnskaber er forøget noget, saaledes at disse nu udgør godt 21 pCt. mod 18 og 19 pCt. i de to foregaaende Aar. Medtages alle Brug med en Grundskyld paa 10 000 Kr. og derunder, hvorfra Driftsresultatet danner Grundlaget for den konjunkturbestemte Rente paa Statshusmandsbrugene, er man nu oppe paa godt 26 pCt. af samtlige Regnskaber.

Det statistiske Departements almindelige Høstopgørelse fremgaar af følgende Oversigt:

A f g r ø d e r n e s M æ n g d e u d b y t t e,
angivet i Millioner Afgrødeenheder.

	Kærne- afgrø- der	Kar- tofler	Foder- roer	Hand- sels- roer	Hø	Halm	Græs- ning	Ialt
1937	33.15	3.34	25.86	3.81	9.20	9.60	28.66	113.05
1936	27.36	3.09	26.74	4.57	8.04	8.11	26.92	104.83
1935	34.93	3.03	22.81	4.61	7.85	10.34	27.38	110.95
1934	31.95	3.25	19.71	2.27	7.81	8.81	27.29	101.09
1929—33	31.42	2.64	25.02	2.84	8.40	10.36	25.82	106.50
1924—28	26.71	2.13	20.55	2.62	7.67	10.04	20.61	90.33
1919—23	22.66	3.17	15.23	1.97	6.10	6.60	16.90	72.63

Landbrugets vigtigste Vareomsætning
med Udlandet.

	1911—13		1936		1937	
	Indførsel	Udførsel	Indførsel	Udførsel	Indførsel	Udførsel
Heste og Føl..... 1000 Stk.	15.9	27.3	6.3	6.8	3.8	12.0
Hornkvæg og Kalve. —	16.4	145.7	—	166.3	—	172.4
Lev. Svin og Grise... —	14.7	—	—	183.9	—	167.3
Flæsk..... Mill. kg	0.8	122.8	—	176.3	—	181.7
Kød af Hornkvæg .. —	0.7	18.0	—	5.3	—	22.0
Smør..... —	2.8	88.6	—	146.2	—	152.9
Andre Mejeriprod... —	6.6	35.5	—	26.5	—	27.0
Æg..... Mill. Snese	1.3	21.6	—	70.4	—	80.9
Kartofler..... Mill. kg	1.3	25.3	—	37.5	—	58.9
Kunstgødning..... —	209.6	4.5	527.8	6.5	504.2	14.2
Korn og Majs..... —	865.9	95.7	852.1	95.7	998.8	194.4
Klid o.a.Foderstoffer —	58.5	10.9	61.5	15.5	66.0	16.3
Oliekager..... —	546.8	—	711.5	—	640.4	—

Det samlede Høstudbytte er godt 8 Mill. Afgrødeenheder større end Aaret forud — og heraf falder de 6 Mill. Afgrødeenheder paa Kornhøsten. Som Helhed er det den største Høst, der hidtil er avlet her i Landet — men Aaret 1938 slaar dog denne Rekord med et samlet Høstudbytte opgjort til ca. 116 Mill. Afgrødeenheder.

Vareomsætningen med Udlandet var ligesom de foregaaende Aar stærkt paavirket af Restriktioner og Handelsoverenskomster. Trods disse Vanskeligheder har Eksporten som Helhed været noget større end i 1936. Der har været Fremgang baade for Smør og Flæsk, men særlig

Værdien af Landbrugets Vareomsætning
med Udlandet.

Mill. Kr.

Aar	Udførsel af Landbrugsprodukter	Indførsel af Landbrugsvarer ¹⁾	Udførselsoverskud
1909—13.....	477.7	237.7	240.0
1926—30.....	1209.0	451.6	757.4
1931—35.....	931.6	277.1	654.5
1936.....	997.6	296.0	701.6
1937.....	1134.2	357.7	776.5

bemærkes Fremgangen for levende Kreaturer og Kød af Kvæg, den har bevirket, at der i 1937 efter den gældende Kødordning kun er destrueret 4936 Kreaturer mod 15 800 i 1936. Ægeksperten er i fortsat Stigning. Fremgangen i Hesteeksperten skyldes væsentlig Salg af ældre Heste til Slagtning.

Den store Kornhøst bevirkede, at der kunde eksporteres 186 Mill. kg, hovedsagelig Maltbyg, og af Læggekartofler var Eksporten til oversøiske Lande omtrent 60 Mill. kg.

Værdien af Landbrugets samlede Udførsel andrager 1134 Mill. Kr., hvilket er 137 Mill. Kr. mere end i 1936. Samtidig er Importværdien steget med 62 Mill. Kr., hvilket for en væsentlig Del skyldes den store Kornimport, der var nødvendiggjort af den lille Kornhøst i 1936. Det samlede Udførselsoverskud udgør herefter 776,5 Mill. Kr. mod 701,6 Mill. Kr. i 1936.

Til Oplysning om Prisforholdene tjener følgende Indekstal:

	1909—14	1936—37	1937—38
Husdyrprodukter	100	118	129
Planteprodukter	100	127	121
Landbrugsprodukter ialt	100	118	128
Foderstoffer	100	131	131
Kunstgødning	100	93	97
Byggeomkostninger	100	185	200
Inventarværdien	100	176	184

I Indekstallene for Planteproduktionen er en Nedgang fra 1936—37, medens Husdyrproduktionen er steget med 9 pCt., saaledes at det samlede Indekstal for Landbrugsprodukter er steget fra 118 til 128.

For Foderstoffer er Prisen uforandret, medens Indekstallet for Kunstgødning er steget lidt. Det skal tillige nævnes, at Arbejdsudgifterne er steget med 12 pCt. for Karle og 7 pCt. for Daglejere.

For Byggeomkostninger og Inventarværdi er Indeks-

tallet i fortsat Stigning. Angaaende disse Forhold citeres fra Beretningen:

»Men i lige saa høj Grad som de foregaaende Aar maa det understreges, at Udgiftsniveauet for Vedligeholdelse og Nyanskaffelse af Inventar og Bygninger samt Brændselsmidler og Olie ligger paa et unormalt højt Prisniveau. Føjes hertil de senere Aars stærke Stigning i Lønningerne og de hastigt øgede Ejendomsskatter, maa det siges, at hele Udgiftsniveauet ligger som en Trusel mod en tilfredsstillende Ordning af Landbrugets Økonomi i Fremtiden.«

Beretningen omfatter som nævnt 821 Regnskaber med et landbrugsmæssigt benyttet Areal paa 28 676 ha. En Sammenligning mellem Produktionsforholdene i disse Brug med Gennemsnitstal for hele Landet efter den officielle Statistik fremgaa af følgende Oversigt:

	Regnskabsførende Brug	Hele Landet iflg. den officielle Statistik	Forholdstal for regnskabsførende Brug, naar hele Landet sættes = 100
Jordværdi, Kr. pr. ha....	955	768	124.3
Kornhøst, kg pr. ha	2921	2643	110.5
Mælkeydelse, kg pr. Ko iflg. Kontrolforeningsregnskab	3764	3814	98.7

De regnskabsførende Brug har rundt regnet 25 pCt. større Bestand af Heste og Malkekøer og 20 pCt. flere Ungkreaturer samt 17 pCt. flere Svin pr. Arealenhed end Landets samlede Brug. Der er saaledes ikke Tvivl om, at de Landbrug, der leverer Materialet til Det landøkonomiske Driftsbureau saavel m. H. t. Produktion som Om sætning staar noget over Landets samtlige Brug. Dette maa erindres ved Bedømmelsen af de i det følgende anførte Resultater.

En Oversigt over Landbrugskapitalens Størrelse og Fordeling fremgaa af følgende:

Landbrugskapital i Kr. pr. ha.			
	1937	1936	1916-37
Jord	955	886	1026
Bygninger	775	711	740
Ialt Grundkapital	1730	1597	1766
Besætning	309	311	435
Inventar	147	146	167
Forraad	17	22	35
Ialt Driftskapital	473	479	637
Ialt Landbrugskapital	2203	2076	2403

Vurderingsgrundlaget er for fast Ejendom den officielle Ejendomsskyldværdi, og Fremgangen i Grundkapitalen skyldes, at man her for første Gang har anvendt den nye Vurdering til Ejendomsskyld af 1937. Denne ligger i Gennemsnit for alle Brug ca. 7 pCt. højere end Vurderingen i 1932. Besætningskapitalen er derimod ikke ændret væsentlig.

Forholdet mellem Ejendommens bogførte Værdi og den anslaaede Handelsværdi fremgaar af følgende Oversigt:

Landbrugskapitalens Størrelse i Kr. pr. ha.			
	1937	1936	1916-37
Bogført Værdi	2203	2076	2403
Handelsværdi	2809	2700	3173

Handelsværdien ligger saaledes 27,5 pCt. over den bogførte Værdi.

En Oversigt over Landbrugets Bruttoudbytte viser hosstaaende Tabel:

Bruttoudbytte i Kr. pr. ha.				
	1937-38	1936-37	1933-38	1916-38
Fra Planteavl	77	67	64	108
Fra Husdyrholdet:				
Kvæg	315	281	260	361
Svin	208	176	193	228
Heste	10	10	8	14
Fjerkrae	62	53	49	45
Andre Husdyr	1	1	1	2
Ialt	596	521	511	650
Fra andre Kilder	30	28	28	33
Ialt Bruttoudbytte	703	616	603	791

De bedrede Priser og den lidt større Produktion har bevirket, at det samlede Bruttoudbytte er steget til 703 Kr. pr. ha, eller 87 Kr. pr. ha mere end i 1936.

En Oversigt over Bruttoudbyttets Størrelse indenfor de forskellige Ejendomsgrupper fremgaar af følgende:

Kr. pr. ha	Under 10	10-20	20-30	30-50	50-100	Over 100	Alle Brug		
	ha	ha	ha	ha	ha	ha	1937/38	1936/37	1935/34-37/38
Bruttoudbytte	989	730	638	590	543	516	703	616	603
Indkøb af Raastoffer . 348	229	182	168	145	137		217	204	183
Nettoproduktion	641	501	456	422	398	379	486	412	420
do. i pCt. af Bruttoudb.	64.8	68.6	71.5	71.5	73.3	73.4	69.1	66.9	69.7

Bruttoudbyttet beregnet pr. ha er saaledes størst for de smaa Brug og aftager med stigende Ejendomsstørrelse, men det ses ogsaa, at Forskellen i Bruttoudbyttet er langt større fra de smaa til de store Husmandsbrug end fra disse til de mindre Bondebrug. Det samme gælder ogsaa for Indkøb af Raastoffer: Kunstgødning, Udsæd og Fodermidler. Nettoproduktionen pr. ha falder herefter fra 641 Kr. i de mindste Brug til 379 Kr. i de største Brug. Beregnes Nettoproduktionen i pCt. af Bruttoudbyttet svarer denne kun til 65 pCt. i de mindste Brug mod 70—73 pCt. i de større Brug.

Ved Driftsomkostninger forstaas de med Bruttoudbyttets Frembringelse forbundne Udgifter, der fordeler sig saaledes:

Driftsomkostninger i Kr. pr. ha.				
	1937—38	1936—37	1933—38	1916—38
Arbejdsomkostninger	254	239	226	271
Vareforbrug	217	204	183	263
Vedligeholdelse	67	60	58	66
Andre Omkostninger	65	61	58	66
Ialt	603	564	525	666

De samlede Driftsomkostninger er med en jævn Stigning i hele Udgiftsniveauet steget fra 564 Kr. i 1936—37 til 603 Kr. i 1937—38.

Forskellen mellem Bruttoudbyttet og Driftsomkostningerne betegnes som Nettoudbytte.

Nettoudbytte i Kr. pr. ha.

Landsdele	1937-38				Størrelses- grupper	1936-37			
	1937-38	1936-37	1933/34-37/38	1916/17-37/38		1937-38	1936-37	1933/34-37/38	1916/17-37/38
Sjælland ...	114	69	89	146	Under 10 ha	112	41	87	138
De sydl. Oer	158	94	111	157	10-20 »	104	57	82	133
Fyn	106	68	90	137	20-30 »	98	53	77	131
Østjylland..	88	40	72	116	30-50 »	93	53	74	119
Midtjylland	83	36	64	88	50-100 »	91	53	73	108
Vestjylland.	97	42	73	100	Over 100 »	85	59	67	95
Alle Ejend..	100	52	78	125					

Den større Produktion og de højere Priser har bevirket en Stigning i Bruttoudbyttet paa 87 Kr., medens Omkostninger kun er steget med 39 Kr. pr. ha, hvorefter Nettoudbyttet andrager 100 Kr. pr. ha mod 52 Kr. i 1936-37.

Der er Fremgang for hele Landet og for alle Brugsstørrelser. Aarsagen hertil maa først og fremmest søges i den gode Høst. Fremgangen er størst for de sydlige Oer samt for Midt- og Vestjylland, medens Østjylland var relativt ugunstigt stillet med Hensyn til Vejrliget.

Beregnes Nettoudbyttet pr. 100 Kr. Landbrugskapital fremkommer den saakaldte Forrentningsprocent.

Beregnet efter Handelsværdi er Forrentningsprocenten i Middelt for alle Ejendomme 3,6 mod 1,9 i 1936-37 og 2,9 i det sidste Femaar. I Tabellens anden Halvdel er anført Forrentningsprocenten beregnet paa Grundlag af Landbrugskapitalens bogførte Værdi. Paa Grund af den lavere Værdi er Forrentningsprocenten her noget højere.

Der er imidlertid meget stor Forskel paa det opnaaede Driftsresultat fra Ejendom til Ejendom.

Af samtlige Ejendomme ligger godt Halvdelen med en Forrentningsprocent paa 4,0 og derover, medens ca. 7 pCt. har en Forrentningsprocent paa 10 og derover og i andre 7 pCt. af samtlige Ejendomme har Bruttoudbyttet ikke kunnet dække Driftsomkostningerne.

Aarsagen til de meget forskellige Resultater er af meget

Nettoudbytte pr. 100 Kr. Landbrugskapital.
(Forrentningsprocent.)

	Landbrugskapitalen ansat til Handelsværdi				Landbrugskapitalen ansat til bogført Værdi			
	1937-38	1936-37	1933/34 -37/38	1916/17 -37/38	1937-38	1936-37	1933/34 -37/38	1916/17 -37/38
Sjælland.....	3.9	2.5	3.2	4.4	4.6	2.9	3.8	5.6
De sydl. Øer .	4.7	3.0	3.6	4.1	5.8	3.6	4.3	5.1
Fyn.....	3.2	2.1	2.9	3.8	3.8	2.7	3.5	4.9
Østjylland . .	2.8	1.3	2.5	3.5	3.6	1.7	3.2	4.6
Midtjylland .	3.6	1.6	3.0	3.4	5.0	2.3	4.2	4.9
Vestjylland . .	3.8	1.7	3.1	3.8	5.2	2.4	4.4	5.2
Under 10 ha.	2.8	1.1	2.3	3.1	3.8	1.5	3.2	4.5
10-20 » .	3.6	1.9	2.9	4.0	4.7	2.6	3.8	5.4
20-30 » .	3.8	2.1	3.1	4.2	4.8	2.7	4.0	5.5
30-50 » .	4.0	2.3	3.3	4.1	4.8	2.9	4.1	5.3
50-100 » .	4.1	2.4	3.4	4.1	5.1	3.1	4.3	5.2
Over 100 » .	4.2	3.0	3.5	4.0	4.9	3.5	4.1	4.8
Alle Ejend. . .	3.6	1.9	2.9	3.9	4.5	2.5	3.8	5.2

forskellig Karakter. Et godt Høstudbytte og en god Besætning er begge af afgørende Betydning. Held eller Uheld kan paavirke Resultatet — men Driftslederens Dygtighed med Hensyn til Driftsplanens Tilrettelæggelse og Gennemførelse bliver dog i de fleste Tilfælde afgørende for Resultatet.

Beregnes en normal Forrentning af Landbrugskapitalen og trækkes denne fra Nettoudbyttet, betegnes Forskellen som Nettooverskud. Der regnes med 4 pCt. af Jordværdien, 5 pCt. af Bygninger og 6 pCt. af Besætning, Inventar og Forraad.

Rentekrav og Nettooverskud i Kr. pr. ha.

	1937-38	1936-37	1933-38	1916-38
Nettoudbytte	100	52	78	125
Beregnet efter Handelsværdi:				
Rentekrav	134	129	126	158
Nettooverskud	÷ 34	÷ 77	÷ 48	÷ 33
Beregnet efter bogført Værdi:				
Rentekrav	105	100	98	119
Nettooverskud	÷ 5	÷ 48	÷ 20	+ 6

Samlet Oversigt over Driftsresultatet.

	Kroner pr. ha					Nettoudbytte i pCt. af Landbrugs-kapitalen til		Nettooverskud Kr. pr. ha (Nettoudb. - Rente-krav af Hdlsv.)
	Landbrugs-kapital til		Brutto-udbytte	Driftsom-kostninger	Netto-udbytte	Hand-dels-værdi	Bog-ført Værdi	
	Hand-dels-værdi	Bog-ført Værdi						
Sjælland	2896	2465	737	623	114	3.9	4.6	÷ 24
De sydl. Oer.	3387	2714	879	721	158	4.7	5.8	÷ 2
Fyn	3309	2809	871	765	106	3.2	3.8	÷ 51
Østjylland . . .	3102	2419	724	636	88	2.8	3.6	÷ 60
Midtjylland . .	2311	1664	600	517	83	3.6	5.0	÷ 29
Vestjylland . .	2543	1870	606	509	97	3.8	5.2	÷ 25
Under 10 ha	3961	2957	989	877	112	2.8	3.8	÷ 80
10 - 20 »	2873	2200	730	626	104	3.6	4.7	÷ 34
20 - 30 »	2580	2061	638	540	98	3.8	4.8	÷ 25
30 - 50 »	2321	1923	590	497	93	4.0	4.8	÷ 17
50 - 100 »	2228	1800	543	452	91	4.1	5.1	÷ 13
Over 100 »	2021	1747	516	431	85	4.2	4.9	÷ 9
Alle Ejend.								
1937-38	2809	2203	703	603	100	3.6	4.5	÷ 34
1936-37	2700	2076	616	564	52	1.9	2.5	÷ 77
1935-36	2697	2025	609	521	88	3.3	4.4	÷ 40
1934-35	2575	1955	557	478	79	3.1	4.0	÷ 43
1933-34	2449	1948	532	461	71	2.9	3.6	÷ 45
1932-33	2570	2054	562	502	60	2.3	2.9	÷ 62
1931-32	2825	2377	560	571	÷ 11	÷ 0.4	÷ 0.5	÷ 146
1930-31	3021	2408	651	637	14	0.5	0.6	÷ 131
1929-30	3107	2409	817	682	135	4.3	5.6	÷ 13
1928-29	3085	2423	851	700	151	4.9	6.2	÷ 4
1927-28	3033	2453	775	731	44	1.5	1.8	÷ 101
1926-27	3305	2666	767	732	35	1.1	1.3	÷ 123
1925-26	3755	2777	880	836	44	1.2	1.6	÷ 137
1924-25	3819	2691	1235	989	246	6.4	9.1	÷ 62
1923-24	3463	2594	1023	813	210	6.1	8.1	÷ 44
1922-23	3233	2568	837	692	145	4.5	5.6	÷ 10
1921-22	3607	2808	831	798	33	0.9	1.2	÷ 144
1920-21	4038	2887	1185	949	236	5.8	8.2	÷ 5
1919-20	3819	2394	1024	743	281	7.4	11.7	÷ 51
1918-19	3686	2405	857	551	306	8.3	12.7	÷ 118
1917-18	3197	2351	699	482	217	6.8	9.2	÷ 56
1916-17	3016	2395	824	604	220	7.3	9.2	÷ 52
Alle Ejend.								
1933/34-37/38	2646	2042	603	525	78	2.9	3.8	÷ 48
1916/17-37/38	3173	2403	791	666	125	3.9	5.2	÷ 33

Beregnet efter Handelsværdi bliver Rentekravet 134 Kr. pr. ha, og der fremkommer et Nettounderskud paa 34 Kr. pr. ha. Resultatet er saaledes væsentlig bedre end fore-

gaaende Aar — og det svarer saa meget nær til Middel for alle 22 Aar 1916—38, men der mangler 34 Kr. pr. ha i normal Forrentning af Handelsværdien.

En samlet Oversigt over Landbrugets Kapital og Driftsresultat fremgaar af foranstaaende Tabel.

Talrækkerne viser tydeligt de store Variationer i Driftsresultatet fra Aar til Aar, som er karakteristisk for Landbruget. Lægges Rentekravet af Handelsværdien til Grund, har Nettoudbyttet kun kunnet dække Rentekravet i 7 af de 22 Aar.

— — —

Beretningens sidste Halvdel omfatter en Række Undersøgelser over forskellige Forholds Indflydelse paa Driftsresultatet. Kun et enkelt Forhold vedrørende Malkekvægets Økonomi skal omtales her. Der er foretaget en Inddeling af 140 Regnskaber i 6 Grupper efter Mælkeydelsens Størrelse.

Malkekobesætningerne grupperet efter
Mælkeydelse pr. Ko.

	I	II	III	IV	V	VI
Mælkeydelse kg pr. Ko	4368	4062	3856	3563	3264	2759
Kraftfoder ialt F. E.	1164	978	900	805	775	613
Grovfoder ialt F. E.	2528	2637	2636	2439	2411	2345
Indtægt ialt Kr.	603	548	523	479	437	373
Udgift ialt Kr.	355	337	324	311	304	251
Nettobetaling f. Grovf. Kr.	248	211	199	168	133	122
Nettobetaling, Øre pr. F. E. ..	9,8	8,0	7,5	6,9	5,5	5,2
Grovfoderareal ha pr. Ko	0,58	0,57	0,57	0,60	0,58	0,62
heraf Roearreal i pCt.	31	31	29	30	29	32
Grovfoderareal, Kr. pr. ha:						
Mælkeindtægt	976	906	863	750	704	554
Nettobet. f. Grovfoder	428	373	350	281	229	196

Den samlede Nettobetaling for Grovfoderet er mere end dobbelt saa stor i Gruppen med største som i Gruppen med mindste Mælkeydelse pr. Ko. Tallene taler saaledes afgjort til Gunst for den høje Mælkeydelse — men det

fremgaar ogsaa af Oversigten, at medens Grovfoderforbruget har været omtrent ens for alle Grupper, er Forbruget af Oliekager og Kraftfoder omtrent dobbelt saa stort i Gruppen med den høje som i Gruppen med den lave Ydelse. Det er Oliekagetilskudet, der har betinget den høje Ydelse og den gode Betaling for Grovfoderet.

Af Oversigtens sidste Linier, hvor Mælkeindtægt og Betaling for Grovfoderet er beregnet pr. ha Grovfoderareal (Roer, Hø og Græs) ses det, at Nettobetalingen for Grovfoderet i Kr. pr. ha stiger med stigende Mælkeydelse — og med stigende Forbrug af Oliekager.

En anden Opgørelse viser en Inddeling af Regnskabene efter Kraftfoderforbrugets Størrelse.

Malkekobesætningerne grupperet efter
Kraftfoderforbrug pr. Ko.

	I	II	III	IV	V	VI
Mælk i kg	4085	3832	3683	3610	3415	3241
Kraftfoder i F. E.	1391	1050	889	747	660	499
Grovfoder i F. E.	2387	2350	2496	2509	2605	2642
Nettobetaling f. Grovf. Kr.	167	184	189	185	179	177
Nettobetaling Ore pr. F. E.	7,0	7,8	7,6	7,4	6,9	6,7
Grovfoderareal, ha pr. Ko	0,50	0,51	0,60	0,60	0,67	0,64
heraf Roearreal i pCt.	32	34	31	30	29	28
Grovfoderareal Kr. pr. ha:						
Mælkeindtægt	1087	965	783	753	630	616
Nettobetaling f. Grovf.	337	362	315	308	268	275

Med stigende Forbrug af Kraftfoder stiger ogsaa Mælkeydelsen pr. Ko. Men medens der ikke er væsentlig Forskel i Nettobetalingen for Grovfoderet pr. Ko, der kun varierer fra 167—189 Kr., viser Tabellens nederste Linie, at Nettobetalingen for Grovfoder beregnet pr. ha for de to første Grupper andrager 337—362 Kr. mod 268—275 Kr. pr. ha for de to Grupper med det laveste Kraftfoder- og det største Grovfoderforbrug pr. Ko. Det bemærkes tillige, at Grupperne med det mindste Kraftfoderforbrug har haft det største Grovfoderareal pr. Ko,

men med relativt mindre Roearéal og større Græsareal (og mindre samlet Avl af Grovfoderenheder pr. ha) end Grupperne med de større Kraftfoderforbrug.

Det er den rette Balance mellem Besætningens Størrelse og Grovfoderproduktionen sammen med det nødvendige Tilskud af Oliekager til den bedst mulige Udnyttelse af Grovfoderet, der har givet det bedste økonomiske Resultat.

I det kommende Aar vil Kvægbrugets Økonomi være stærkt afhængig af, om Importen af det nødvendige Oliekagetilskud kan opretholdes — og om der bliver Afsætning for Produktionen til lønnende Priser. Malkekvæget — der betinger Omsætningen af vor store Grovfoderproduktion — er Grundpillen i dansk Landbrug.

Iøvrigt maa henvises til et Studium af Beretningens mange interessante Enkeltheder.
